

การศึกษาวิถีชีวิตประชาธิปไตยในโรงเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในจังหวัดพิษณุโลก

A STUDY OF DEMOCRATIC WAY OF LIFE IN A CLASS OF MATHAYOM SUKSA 5 STUDENTS IN PHITSANULOK

ภัทรารุณ ภาวะโสภณ^{1*} และขจรศักดิ์ รุ่งประพันธ์²

Phattarawut Phawasophon^{1*} and Kajornsak Roonprapunta²

^{1,2}คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

^{1,2}Faculty of Education, Naresuan University, Phitsanulok 65000, Thailand

*Corresponding Author, E-mail: bahamoot@hotmail.com

บทคัดย่อ

งานวิจัยในครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายการวิจัย 1) เพื่อศึกษาวิถีชีวิตประชาธิปไตยในโรงเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในจังหวัดพิษณุโลก 2) เพื่อเปรียบเทียบวิถีชีวิตประชาธิปไตยในโรงเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในจังหวัดพิษณุโลกระหว่างโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในอำเภอเมืองกับต่างอำเภอ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้คือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในจังหวัดพิษณุโลก จำนวน 605 คน ได้มาจากการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multistage Cluster Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ แบบประเมินวิถีชีวิตประชาธิปไตยในโรงเรียนได้สรุปและปรับปรุงของ เอกนรินทร์ คล้ายหิรัญ โดยลักษณะของแบบประเมินชนิดมาตราส่วนประมาณค่าแล้ววิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าร้อยละ (percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย t-test

ผลการวิจัย พบว่า วิถีชีวิตประชาธิปไตยในโรงเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในจังหวัดพิษณุโลกมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x}=3.32$, S.D.= 0.85) เมื่อพิจารณารายด้านได้ดังนี้ ด้านวินัยธรรม มีวิถีชีวิตปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x}=3.18$, S.D.= 1.00) ด้านการระงับอารมณ์ มีวิถีชีวิตปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x}=3.18$, S.D.= 1.00) ด้านสามัคคีธรรมมีวิถีชีวิตปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x}=3.35$, S.D.=0.87) ด้านปัญญาธรรม มีวิถีชีวิตปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=3.91$, S.D.= 0.52) และวิถีชีวิตประชาธิปไตยในโรงเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในอำเภอเมืองกับวิถีชีวิตประชาธิปไตยในโรงเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ต่างอำเภอมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

คำสำคัญ: วิถีชีวิตประชาธิปไตยในโรงเรียน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

Abstract

The purposes of this study were to study the democratic way of life in a class of Mathayom Suksa 5 students in Phitsanulok Province and carry out comparative evaluations among different districts. Six hundred and five Mathayom Suksa 5 students in Phitsanulok province were selected by multistage cluster random sampling as the sample of this study. The method to collect the data of this research was the democratic way of life in school evaluation by Eakarin Klaylim which was developed by researcher. The data were collected by using a rating-scale questionnaire. Percentage, means, standard deviation and differences test by using T-test were employed to analyze the data.

The results show that the overall democratic way of life in school of Mathayom Suksa 5 students in Phitsanulok Province is at an average level ($\bar{X}=3.32$, S.D. = 0.85). When each aspect was considered, it turns out that the regulation aspect is at medium level ($\bar{X}=3.18$, S.D. = 1.00). The aspect of respect is at medium level ($\bar{X}=3.18$, S.D. = 1.00). The aspect of harmony is at medium level ($\bar{X}=3.35$, S.D. = 0.87). The aspect of intelligence is at high level ($\bar{X}=3.91$, S.D. = 0.52). The democratic way of life of Mathayom Suksa 5 students in Muang District and the other districts are significance difference at .001.

Keywords: Democratic way of life in school, Mathayom Suksa 5 students

ความเป็นมาของปัญหา

แนวคิดเรื่องประชาธิปไตย เป็นแนวคิดของประเทศในแถบตะวันตกที่ประเทศไทยรับเอามาเป็นระบบการปกครองของประเทศ นับตั้งแต่มีการปฏิวัติเปลี่ยนแปลงการปกครองในปี พ.ศ. 2475 ประเทศไทยได้เริ่มมีรัฐธรรมนูญนับตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา นับเป็นเวลากว่า 80 ปี แต่ละประเทศไทยยังมีการปฏิวัติ รัฐประหารอยู่บ่อยครั้ง รวมถึงมีความแตกแยกทางความคิดของคนในประเทศอันจะเห็นได้จากสถานการณ์ต่างๆ ในบ้านเมือง การที่ประชาธิปไตยในประเทศไทยไม่มีการพัฒนาเท่าที่ควรส่วนหนึ่งอาจเนื่องมาจากการปลูกฝังผ่านสถาบันการศึกษายังยึดรูปแบบของกิจกรรมต่างๆ มากกว่าการส่งเสริมให้นักเรียนมีวิถีชีวิตประชาธิปไตยที่แท้จริง ดังที่ Ministry of Education (n.d.) ได้สรุปว่า ประชาธิปไตยมิใช่เป็นเพียงรูปแบบของระบบการปกครอง หากแต่เป็นลักษณะของการใช้ชีวิตของผู้คนในทุกๆ ด้าน และ Payutto (2011, p.46) กล่าวไว้ว่า “การศึกษาเป็นปัจจัยหลักในการพัฒนาคน เพื่อปรับภูมิธรรม ภูมิปัญญา ของประชาชนให้สมน้ำสมเนื้อกัน และยังจะช่วยในการแก้ปัญหาความแตกแยกที่เกิดจากสาเหตุอย่างอื่นด้วย” และ Siridhrungsri (2010, p.1) ได้ศึกษาเรื่องภาพการศึกษาไทยในอนาคต 10 – 20 ปี ได้กล่าวว่า “เหตุการณ์ความขัดแย้งทางการเมืองเป็นเหตุการณ์ที่มีกระแสมาจากความเป็นประชาธิปไตยโดยระบบ แต่ขาดการเรียนรู้และดำรงตนอย่างถูกต้องในระบอบประชาธิปไตยของประชาชนที่จะต้องปลูกฝังตั้งแต่เยาว์วัยทั้งในและนอกสถานศึกษาทุกระดับ”

นอกจากนี้พระบรมราโชวาท ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสเสด็จฯ ทรงดนตรีเป็นการส่วนพระองค์ ณ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เมื่อวันเสาร์ที่ 4 มีนาคม 2515 ความตอนหนึ่งว่า “การที่จะแก้ปัญหาประชาธิปไตยหรือปลูกฝังความเป็นประชาธิปไตยแก่ประชาชนนั้น ก็ต้องปฏิบัติตั้งแต่รากฐานขึ้นมา ไม่ใช่

ที่จะทำตั้งแต่ข้างบนเท่านั้นเอง ที่พูดทั้งหมดนี้ก็อาจเป็นสิ่งที่เป็นส่วนหนึ่งที่จะทำให้ทุกคนเกิดความคิดในทางแนวความคิดที่จะมีที่จะต้องทำต่อไปในอนาคต เมื่อมีความรู้แล้วได้ออกไปทำงานทำการตามความรู้ที่มี และพยายามทำหน้าที่ ถ้าสามารถที่จะมีความรู้ที่แน่นแฟ้นและมีความตั้งใจและความคิดพิจารณาที่ดี ก็เชื่อได้ว่าแต่ละคนจะได้เป็นคนดีจริงๆ ของชาติได้ในอนาคต หรือแม้จะในปัจจุบันก็คงเป็นอยู่ได้ ถ้าใช้ความรู้ที่มีและใช้ความตั้งใจจริง”

การศึกษาเป็นกระบวนการที่สำคัญยิ่งในการพัฒนาคนให้มีคุณภาพ มีความสามารถที่จะปรับตัวได้อย่างรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ที่จะมาถึง นอกจากนี้แล้วการศึกษายังมีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในการช่วยพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนให้ดำรงอยู่ในสังคมอย่างเป็นสุขอีกด้วย การจัดการศึกษาในแนวทางที่เหมาะสมกับสภาพความต้องการทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และวัฒนธรรมของประเทศ จะสามารถสร้างสรรค์ความเจริญก้าวหน้าแก่สังคมไทย ทั้งยังสร้างความสมดุลและความกลมกลืนของการพัฒนาระหว่างด้านต่างๆ ได้และเพื่อให้การศึกษาเป็นกระบวนการที่จะช่วยพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนไทยให้เป็นไปตามแนวทางที่พึงประสงค์ เหมาะแก่กาลเวลา และบริบทของสังคมไทย พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 จึงกำหนดแนวทางในการปฏิรูปการศึกษา โดยให้ความสำคัญกับผู้เรียน ทั้งนี้เพื่อรองรับกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลกทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคมและเทคโนโลยี ให้ความสำคัญสูงสุดกับการปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ โดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ให้ผู้เรียนได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพ สามารถเรียนรู้ด้วยตนเอง รู้จักแสวงหาความรู้ได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต จัดกระบวนการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน ปลุกฝังคุณธรรม จริยธรรม ให้เป็นคนที่มีสมบูรณ์คือ เป็นคนดี คนเก่ง และมีความสุขอย่างแท้จริง

นอกจากนี้ จุดมุ่งหมายที่สำคัญของกระทรวงศึกษาธิการในการปฏิรูปการศึกษา คือสร้างบุคคลแห่งการเรียนรู้ องค์กรแห่งการเรียนรู้ และสังคมแห่งการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นโดยมุ่งหวังว่าผู้ที่ผ่านการศึกษาแต่ละคนจะมีความสามารถและคุณลักษณะพื้นฐานที่สำคัญ คือ มีสุขภาพพลานามัยที่ดีทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ มีความสามารถในการคิด ใฝ่รู้ และแสวงหาความรู้ อยู่เสมอ มีความรับผิดชอบ ซื่อสัตย์ ไม่เห็นแก่ตัว เสียสละ อดทน มีความเป็นประชาธิปไตย รักชาติ ศาสนาพระมหากษัตริย์ โดยอยู่บนพื้นฐานของวัฒนธรรมไทย และความเหมาะสมของการศึกษาแต่ละระดับ จากการสังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องของ Ministry of Education (1999) แล้วกำหนดเป็นกรอบในการศึกษาศักยภาพของเด็กไทยในการดำรงชีวิตในสังคมยุคโลกาภิวัตน์ ตามเป้าหมายการจัดการศึกษาและจุดหมายของหลักสูตร ที่สอดคล้องกับความมุ่งหวังของสังคม 9 ด้าน คือ ทักษะการเรียนรู้ ทักษะการคิด ทักษะการสื่อสาร ทักษะการจัดการ การทำงานร่วมกับผู้อื่น ความขยัน อดทน ประหยัดและอดออม การควบคุมตนเองได้ ความรับผิดชอบและมีวินัยในตนเอง และการช่วยเหลือผู้อื่น เสียสละ มุ่งมั่น พัฒนาซึ่งสิ่งสำคัญประการหนึ่งที่ช่วยให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองเต็มตามศักยภาพได้ ก็คือ การมีลักษณะนิสัยทางการเรียนที่ดี

ในการสร้างเสริมปลูกฝังและพัฒนาประชาธิปไตยนั้นควรเริ่มดำเนินการตั้งแต่วัยเด็ก ถ้าสร้างเสริมให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจวิถีชีวิตประชาธิปไตยตั้งแต่ในระดับประถมศึกษาแล้ว การพัฒนาประชาธิปไตยให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยก็จะดำเนินไปได้ด้วยดี เพราะเมื่อนักเรียนที่เรียนจบออกไปจากระบบโรงเรียนก็จะนำเอาความรู้ ความเข้าใจ และประสบการณ์เกี่ยวกับการปฏิบัติตนตามวิถีประชาธิปไตยที่ได้รับการปลูกฝังไปใช้ในชีวิตประจำวัน ในชุมชนและสังคมต่อไป การสนับสนุนทางสังคมของครอบครัวกับพฤติกรรมเคารพสิทธิและทำหน้าที่ การสนับสนุนทางสังคมประชาธิปไตยของครอบครัว หมายถึงบิดาและมารดาให้ความช่วยเหลือด้านทรัพย์สิน กำลังใจ แนวทางการแก้ปัญหา การคลายทุกข์ การกล้าตัดสินใจ มีการแนะนำให้สมาชิกในครอบครัวเลือกฟังและขมส้อมวลชนในสิ่งที่ดีและมีประโยชน์ มีการฟังและดูสื่อต่างๆ

ร่วมกัน นำสาระสำคัญที่เป็นประโยชน์ต่อบุคคล ชุมชน สังคม ประเทศชาติ มาปรึกษาและอภิปรายร่วมกัน เพื่อเป็นแนวทางการประพฤติปฏิบัติของสมาชิก ไม่ให้มีพฤติกรรมที่ขัดกับการดำเนินวิถีชีวิตแบบประชาธิปไตย การสนับสนุนทางสังคมของครอบครัวจะช่วยเสริมสร้างเจตคติและพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของการดำเนินวิถีชีวิตแบบประชาธิปไตยทั้งในปัจจุบันและอนาคต (Khunooapakarn, 2004, p.73)

เนื่องจากวิถีชีวิตประชาธิปไตยมีความสำคัญต่อคนในสังคมไทยเป็นอย่างมาก ดังนั้น จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ประชาชนไทยทุกคนจำเป็นต้องมีความรู้ ความเข้าใจ และควรปฏิบัติตนให้ถูกต้องตามแบบอย่างวิถีชีวิตประชาธิปไตย กระทรวงศึกษาธิการจึงได้ให้ความสำคัญในเรื่องนี้และกำหนดไว้ในหลักสูตร เพื่อให้นักเรียนที่เป็นเยาวชนจะได้มีโอกาสเรียนรู้ เข้าใจและปฏิบัติได้อย่างถูกต้องตามวิถีชีวิตประชาธิปไตย ทั้งนี้เพราะเยาวชนไทยคือผู้ที่จะเป็นกำลังสำคัญและพลเมืองของประเทศในอนาคต และจะเป็นผู้ที่มียุทธศาสตร์สำคัญในการพัฒนาชุมชนในท้องถิ่นและประเทศชาติและต้องดำเนินชีวิตประจำวันที่อยู่ร่วมกันด้วยความเคารพทั้งกายและวาจา ไม่ก้าวร้าว สิทธิของผู้อื่น เคารพกฎระเบียบ ของสังคม ร่วมกันรับผิดชอบและทำประโยชน์เพื่อความสุขของส่วนรวมดังนั้น จึงมีความจำเป็นที่ต้องมีการปลูกฝังให้เยาวชนไทยในโรงเรียนต่างๆ ให้มีความรู้ที่ถูกต้องด้านวิถีชีวิตประชาธิปไตย ได้แก่ ความมีคุณธรรม สามัคคีธรรม และปัญญาธรรม ปฏิบัติตนได้ถูกต้อง โดยเฉพาะการใช้สิทธิเลือกตั้ง เมื่อครบอายุ 18 ปี ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยตั้งแต่พุทธศักราช 2540 เป็นต้นมา

แต่ที่ผ่านมาปัญหาเกี่ยวกับการเรียนรู้รัฐธรรมนูญและการเลือกตั้งในระดับโรงเรียนเป็นปัญหาสำคัญและจำเป็นต้องมีการแก้ไขเปลี่ยนแปลงให้ดีขึ้น ปัญหาความรู้พื้นฐานทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยและพฤติกรรมทางการเมืองของนักเรียนในระดับมัธยมศึกษา มีความรู้พื้นฐานทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยในระดับปานกลางค่อนข้างสูง และมีความสนใจติดตามข่าวสารทางการเมืองและการสนใจมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองในระดับน้อย (Areeya, 1999, p.31) โรงเรียนส่วนใหญ่ยังไม่ได้ส่งเสริมให้มีกิจกรรมส่งเสริมบรรยากาศประชาธิปไตยที่จะเป็นส่วนเสริมสร้างลักษณะนิสัยประชาธิปไตยในชีวิตประจำวันเท่าที่ควร ทั้งนี้คุณลักษณะดังกล่าวถือเป็นปัจจัยอันสำคัญยิ่งที่จะร่วมส่งเสริมการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยของประเทศ (Department of General Education, 2002, pp.23-24)

จากสภาพปัญหาดังกล่าวจึงทำให้ผู้วิจัยสนใจศึกษาวิถีชีวิตประชาธิปไตยในโรงเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในจังหวัดพิษณุโลก ว่าการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ผ่านมาส่งผลต่อการพัฒนาวิถีชีวิตประชาธิปไตยนักเรียนในโรงเรียน ของนักเรียนมากน้อยเพียงใด โดยเฉพาะนักเรียนในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 นั้นเป็นเยาวชนที่มีช่วงอายุ ระหว่าง 17-19 ปี ซึ่งเป็นช่วงอายุที่กำลังจะมีสิทธิในการเลือกตั้งตามรัฐธรรมนูญ ตลอดจนเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่จะเข้ามารับผิดชอบต่อสังคมและประเทศชาติในอนาคตต่อไป

จุดมุ่งหมายในการวิจัย

1. เพื่อศึกษาวิถีชีวิตประชาธิปไตยในโรงเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในจังหวัดพิษณุโลก
2. เพื่อเปรียบเทียบวิถีชีวิตประชาธิปไตยในโรงเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในจังหวัดพิษณุโลกระหว่างโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในอำเภอเมืองกับต่างอำเภอ

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในจังหวัดพิษณุโลก ปีการศึกษา 2557 จำนวน 5,061 คน แบ่งเป็นโรงเรียนในอำเภอเมืองจำนวน 9 โรงเรียน และโรงเรียนต่างอำเภอจำนวน 29 โรงเรียน จำนวน ทั้งหมด 38 โรงเรียน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในจังหวัดพิษณุโลก จำนวน 605 คน ได้มาจากการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multistage Cluster Random Sampling)

3. ตัวแปรในการวิจัย

3.1 ตัวแปรต้น คือ โรงเรียนที่อยู่ภายในอำเภอเมืองและต่างอำเภอเมือง

3.2 ตัวแปรตาม คือ การศึกษาในครั้งนี้วิธีประชาธิปไตยของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านวินัยธรรม 2) ด้านการระดม 3) ด้านสามัคคีธรรม 4) ด้านปัญญาธรรม

4. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษาวิถีชีวิตประชาธิปไตยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 การศึกษา 2557 โดยมีขอบเขตด้านเนื้อหา ดังนี้ คือ พฤติกรรมประชาธิปไตยด้านวิถีชีวิตประชาธิปไตย (Klayrim, 2013) ประกอบด้วย ด้านวินัยธรรม ด้านการระดม ด้านสามัคคีธรรม ด้านปัญญาธรรม

5. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ แบบประเมินวิถีชีวิตประชาธิปไตยในโรงเรียนได้สรุปและปรับปรุงของ เอกนรินทร์ คล้ายหิรัญ (2556) มี 2 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) จำนวน 1 ข้อ ตอนที่ 2 แบบประเมินวิถีชีวิตประชาธิปไตยในโรงเรียนประกอบได้ด้วยวิถีชีวิตประชาธิปไตย มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ จำนวน 4 ด้าน 33 ข้อ ดังนี้ 1) ด้านวินัยธรรม จำนวน 10 ข้อ 2) ด้านการระดม จำนวน 9 ข้อ 3) ด้านสามัคคีธรรม จำนวน 10 ข้อ 4) ด้านปัญญาธรรม จำนวน 4 ข้อ

6. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาวินัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการจัดเตรียมแบบสอบถามตามจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา ดำเนินการส่งและเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

7. การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้ศึกษาค้นคว้าได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ โดยมีรายละเอียด ดังนี้ ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) วิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยใช้สถิติทดสอบค่าทีแบบเป็นอิสระ (t-test independent)

สรุปผลการวิจัย

จากการวิจัย เรื่อง การศึกษาวิถีชีวิตประชาธิปไตยในโรงเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในจังหวัดพิษณุโลก ผู้ศึกษาค้นคว้าสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

วิถีชีวิตประชาธิปไตยในโรงเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในจังหวัดพิษณุโลก มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้านได้ดังนี้ 1) ด้านวินัยธรรม มีวิถีปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง 2) ด้านการระดม มีวิถีปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง 3) ด้านสามัคคีธรรม มีวิถีปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง 4) ด้านปัญญาธรรม

มีวิถีปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และวิถีชีวิตประชาธิปไตยในโรงเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในจังหวัดพิษณุโลก ระหว่างโรงเรียนในอำเภอเมือง และโรงเรียนในต่างอำเภอ ไม่มีความแตกต่างกัน ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผลการวิจัย

วิถีชีวิตประชาธิปไตยในโรงเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในจังหวัดพิษณุโลกมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ด้านวินัยธรรม มีวิถีชีวิตปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ด้านการละเมิด มีวิถีชีวิตปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ด้านสามัคคีธรรมมีวิถีชีวิตปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ด้านปัญญาธรรม มีวิถีชีวิตปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อเปรียบเทียบวิถีชีวิตประชาธิปไตยในโรงเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในจังหวัดพิษณุโลกระหว่างในอำเภอเมืองและต่างอำเภอ ผลพบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการศึกษาค้นคว้าไปใช้

1.1 ข้อเสนอแนะที่ได้จากการให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาแสดงความความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาวิถีชีวิตประชาธิปไตยนักเรียนในโรงเรียนคือควรจัดกิจกรรมเกี่ยวกับประชาธิปไตยในวันที่ 14 ตุลาคมของทุกปีควรจัดกิจกรรมได้วาทที่เกี่ยวกับปัญหาการเมืองควรมีการนำนักเรียนไปศึกษาดูงานโรงเรียนที่เป็นต้นแบบประชาธิปไตยในโรงเรียนผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการฝึกฝนให้นักเรียนมีวิถีชีวิตประชาธิปไตยน้อยชุมชนไม่ตระหนักถึงความสำคัญในการพัฒนาให้นักเรียนมีวิถีชีวิตแบบประชาธิปไตยผู้ปกครองส่วนใหญ่ขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประชาธิปไตยมีการซื้อสิทธิ์ขายเสียงซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ Chainol (2003) ได้ศึกษาการประเมินกิจกรรมส่งเสริมวิถีชีวิตประชาธิปไตยของนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดลำพูน ปัญหาพบว่า ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการฝึกฝนวิถีชีวิตประชาธิปไตยในโรงเรียนน้อย

1.2 ควรมีโครงการพัฒนาให้ความรู้แก่ชุมชนในเรื่องการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยควรร่วมกันวางแผนให้ประชาชนในชุมชนได้ตระหนักในสิทธิและหน้าที่ของตนตามระบอบประชาธิปไตยควรส่งเสริมให้นักเรียนได้กล้าแสดงออกซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ Chainol (2003) ได้ศึกษาการประเมินกิจกรรมส่งเสริมวิถีชีวิตประชาธิปไตยของนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดลำพูน ปัญหาพบว่า ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการฝึกฝนวิถีชีวิตประชาธิปไตยในโรงเรียนน้อย งบประมาณสนับสนุนไม่เพียงพอ บุคลากรไม่เข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตนเอง ในการจัดกิจกรรมนักเรียนไม่กล้าแสดงออก และขาดความร่วมมือในการจัดกิจกรรม

1.3 ข้อเสนอแนะที่ได้จากการให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาวิถีชีวิตประชาธิปไตยนักเรียนในโรงเรียนคือควรเปิดโอกาสให้นักเรียนได้เลือกเรียนวิชาเลือกเสรีตามความถนัดและความสนใจควรมีการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมอาชีพและหารายได้ระหว่างเรียนให้กับนักเรียนควรสอบถามนักเรียนเกี่ยวกับรายการอาหารกลางวันควรจัดอาหารไม่ซ้ำซ้อน

2. ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาดูงานการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาวิถีชีวิตประชาธิปไตยในโรงเรียนแต่ละกิจกรรมว่ามีผลต่อพฤติกรรมนักเรียนมีวิถีชีวิตประชาธิปไตยต่อนักเรียนอย่างไร

2.2 ประชากรของการศึกษาวิถีชีวิตประชาธิปไตยนักเรียนในโรงเรียนควรศึกษาแยกในแต่ละเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปปรับปรุงพัฒนาการปลูกฝังและพัฒนาวิถีชีวิตประชาธิปไตยของนักเรียนในโรงเรียนต่อไป

References

- Areeya, K. (1999). *New election system*. Nonthaburi: S.R. Printing Mas Product. (in Thai)
- Chainol, P. (2003). *Evaluation of democratic way of life-promoting activities of primary school students in Lamphun province*. (Master thesis, Chiang Mai University). (in Thai)
- Department of General Education. (2002). *Democratic in School*. Bangkok: Department of Religious Affairs. (in Thai)
- Khunooapakarn, R. (2004). *The Effects of Psycho-Behavioral Training on Democratic Obligatory Behavior of University Students*. Bangkok: National Research Council of Thailand. (in Thai)
- Klayrim, E. (2013). *A report of developing democratic path of students in Chotkunakasem Ban Muengngam school, Amphoe Mae Ai, Chiang Mai*. Chiang Mai: The Secondary Educational Service Area Office 3. (in Thai)
- Ministry of Education. (n.d.). *Youth on democratic Route*. Bangkok: Srinakornkarnpim. (in Thai)
- Ministry of Education. (1999). *Democracy at secondary level*. Bangkok: Kurudaropa Printing Ladprao. (in Thai)
- Payutto, P. (2011). *The creation of democracy*. Bangkok: Department of Curriculum and Instruction Development, Ministry of Education. (in Thai)
- Siridhrungsri, P. (2010). *Foresight of Thai education in the next 10-20 years*. Research Report. Bangkok: Ministry of Education. (in Thai)